

Returbilletternes Gyldighed, hvorledes vil man saa opretholde Princippet om, at man ikke maa sælge en saadan Bilet, hvorledes vil man undgaa, at der sker Omsætning med dem? Følgen vil ganske simpelt blive, at man nedsætter Grundtaksten for en Enkeltrejse til Halvdelen af, hvad Tur-Returreisen koster. Jeg tror derfor, at det ikke var nogen forkert, men en rigtig Foranstaltning, man i 1896 gik til, da man afskaffede Returbilletter. Det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) nævnedes nogle Erfaringer, der vare højst interessante, fra Baner, som han selv havde med at gøre. Jeg tror, at det ærede Medlem har i og for sig Ret, men der kommer man til et Punkt, som det ikke kan nytte at lukke Øjnene for, at saa mange og gode Sider, som Statsbanesystemet har, kunne Banerne dog ikke drives saa forretningsmæssigt, saa let bevægeligt som en Privatbane, særlig en lille Privatbane. Der kan man indrette sig efter den paagældende Banes ganske særlige lokale Forhold. Der kan man imødekomme den ejendommelige Tilbøjelighed, som Menneskenes Børn have, nemlig til at lade sig bedrage. Der er intet, der er Menneskene kærere, end naar man tilbyder dem en Fordel, som andre ikke have. Dette, at man siger: Naar du kører paa denne Bane, skal du faa Lov til at køre omtrent tilbage, uden at det koster noget. Det indeholder en saadan Fristelse, at mange Mennesker køre blot for at køre halvt gratis tilbage. Det kender man ogsaa fra adskillige andre Forhold her i Landet. Privatbanerne kunne gøre det utrolige i Retning af høje Grundtakster og samtidig Søndagsbilletter, Feriebilletter, Badebilletter og andet sligt, som Statsbanerne fornuftigvis ikke kunne og bør komme ind paa. Thi for Statsbanerne maa alligevel Hensynet til det principielt retfærdige træde i Forgrunden. En Statsbane, som drives for det hele Samfund, maa, saaledes som det ærede Medlem for Søby (Vilhelm Lassen) med Rette sagde, beregne Betalingen for Præstationen efter den Omkostning, den foraarsager, og efter den Værdi, som Ydelsen har for den paagældende Modtager. Det er et rigtigt og sandt Ord. Hvorledes det gennemføres, hvilket Resul-

tat man kommer til, derom kan man disputere; men om de almindelige Grundsætninger for Statsbanernes Drift tror jeg ikke, der kan væve nogen fornuftig Tvivl. Nu gaar jo denne Sag i Udvalg, og der ville jo de forskellige Anskuelser, der ere komne frem, kunne gøre sig gældende. Jeg har nu unægtelig den Tro, at det vil gaa i Rigsdagsudvalget som i Kommissionen. Man gik ind i den med ret forskellige Meninger, men i Erkendelsen af det ønskelige i, at faa en Lovordning paa dette Omraade, en Ordning, der skabte bedre og større Udbytte for Statskassen af Banernes Drift, bøjede de forskellige Anskuelser sig mod hinanden, rettede man sig saa godt som muligt efter hinanden. Jeg kan for mit Vedkommende sige, at ingen skal være villigere dertil end jeg.

Rasmus Hansen: Det ærede Medlem, som nu satte sig, udtalte, at den Beregning, jeg var fremkommen med, ikke var rigtig. Jeg kan oplyse det ærede Medlem om, at den Beregning stemmer fuldtud. Det ærede Medlem kan selv prøve at regne efter. Fra Frederikshavn til København er der 550 Kilometer, og regner man med den Forhøjelse af Grundtaksterne, som her er foreslaaet, fortløbende, skal det ærede Medlem nok se, at saa bliver der ingen Forhøjelse af Taksten for de lange Afstande. I Virkeligheden bliver der en Nedsættelse af 15 Øre for II Kl., medens der for III Kl. bliver en lille Forhøjelse, som dog kun er 18 Øre. Det Resultat skal det ærede Medlem nok komme til ved denne Beregning. Det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen), der talte i Eftermiddag, vilde i sine Udtalelser hævde, at vi ikke kunde forlange, at Statsbanerne skulde give en almindelig Rente af Anlægskapitalen. Jeg skal gøre opmærksom paa, at Kommissionens Flertal dog har en anden Anskuelse om denne Sag, idet det hævder, at det er berettiget, at man forlanger, at Statsbanerne i Virkeligheden skulle give et saadant Overskud, at det kan svare til Renten af Anlægskapitalen. Kommissionens Flertal skriver i Betænkningen Pag. 142: „Statsbanedriften burde principielt tilstræbe en normal Forrentning af de i Banerne anbragte betydelige Kapi-